

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	Gminny program grantowy „Aktywni na ziemi średzkiej”
nazwa gminy/powiatu	gmina Środa Śląska, powiat średzki
dokładny adres	pl. Wolności 5, 55-300 Środa Śląska
województwo	dolnośląskie
telefon	71 396 07 77
adres strony internetowej	www.srodaslaska.pl
faks	71 317 34 05
adres e-mail	um@srodaslaska.pl promocja@srodaslaska.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;**
- rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;**
- formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;**
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;**
- inne.....
.....

3. Przedmiot działalności

„Aktywni na ziemi średzkiej” to autorski program grantowy przygotowany i wdrożony przez Gminę Środa Śląska pilotażowo w roku 2012, kontynuowany w roku 2013 (planowana jest także edycja w roku 2014), mający pobudzić aktywność mieszkańców gminy nie tylko w kwestii aktywnego pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania lokalnych inicjatyw, ale też na płaszczyźnie społecznej. Założenia te są realizowane przez zakup materiałów budowlanych i innych przedmiotów, za pomocą których lokalni liderzy i aktywni mieszkańcy realizują zgłoszone do programu projekty, w oparciu o pracę własną i sąsiadów.

4. Opis działań

Etap realizacji programu po stronie Gminy.

Zabezpieczenie w budżecie gminy funduszy na granty. Konsultacje odnośnie formalno-prawnych warunków wdrożenia programu, ogłoszenie i promocja konkursu. Ocena formalna i merytoryczna wniosków.

Etap realizacji programu po stronie Mieszkańców.

Pomysł do realizacji. Przygotowanie i złożenie wniosków. Popularyzacja tematu wśród lokalnej społeczności. Przygotowanie terenu pod realizację zadania. Wykonanie prac. Porządkowanie terenu.

5. Uzyskane efekty

Szeroki zakres zadań publicznych spoczywających na gminie obejmuje praktycznie każdą dziedzinę życia. W realizacji wielu z nich mogą czynnie uczestniczyć także sami mieszkańcy. Partnerstwo na linii samorząd – mieszkańcy sprzyja lepszemu wykorzystaniu potencjału ludzi aktywnych i lokalnych liderów, zarówno indywidualnych, jak i skupionych w stowarzyszeniach. To właśnie mieszkańcy, zwłaszcza małych miejscowości, najlepiej wiedzą co i w jakim stopniu poprawić może warunki życia, estetykę i atrakcyjność miejscowości. Traktowani przez samorząd jak partnerzy w realizacji tych zadań mieszkańcy są bardziej skłonni do ujawnienia aktywności, umiejętności.

Podczas realizacji Programu udało się zaktywizować mieszkańców, zarówno miejscowości mające poniżej stu mieszkańców, jak i te, gdzie ilość ta przewyższa tysiąc osób. Prace jakie wykonano to przede wszystkim prace projektowe, a także m.in. prace ziemne, brukarskie, budowlane (konstrukcje z drewna i obiekty murowane), instalatorskie (elektryka), ciesielskie, ogrodowe (nasadzenia krzewów i roślin ozdobnych).

Ważne jest, że w pracach brali udział mieszkańcy począwszy od dzieci i młodzieży, poprzez osoby starsze i seniorów. Pracowano w zależności od siła, czasu wolnego i posiadanych kwalifikacji, umiejętności i chęci.

Przez dwie edycje programu zrealizowano blisko trzydzieści projektów. Wzrosła estetyka miejscowości, bezpieczeństwo mieszkańców (szczególnie dzieci), wzbogaciły się możliwości

spędzania czasu wolnego. Powstały nowe boiska, skwery, chodniki, altany, miejsca do organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, część obiektów otrzymała nowe ogrodzenia czy oświetlenie.

Realizacja projektów zaowocowała także zacieśnieniem więzi nie tylko między poszczególnymi mieszkańcami, lecz także pomiędzy miejscowościami, parafiami, radami sołectkimi czy kołami gospodyń wiejskich. W wielu przypadkach udało się odnowić i utrwalić więzi międzypokoleniowe i międzysąsiedzkie.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

W roku 2012 na zakup materiałów dla aktywnych sołectw czy stowarzyszeń przeznaczono 37 818,93 zł, w zamian otrzymując zrealizowane projekty o wartości końcowej przekraczającej 100 tys. zł.

W roku 2013 środki na realizację Programu zwiększono do 104 287,86 zł, a wartość wykonanych zadań wzrósł łącznie do 300 tys. zł. Warto dodać, że sołectwa miały do dyspozycji środki z funduszu sołectkiego, jaki Gmina Środa Śląska przyznaje sołectwom od roku 2010.

Dodatkowo, dzięki inwencji i przedsiębiorczości, mieszkańców udało się pozyskać wsparcie sponsorów (finansowe i materiałowe).

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Jedyne trudności w realizacji projektu związane były z przygotowaniem i wdrożeniem go pod względem formalno-prawnym. W pokonaniu trudności pomogły konsultacje z radcą prawnym.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu.

Ważne jest, by w pilotażowej edycji programu wysokość grantu nie była zbyt duża. Można ją ewentualnie zwiększyć – wg uznania – w następnych edycjach. W przypadku pierwszej edycji programu „Aktywni na ziemi średzkiej” była to kwota 4 tys. zł. W edycji drugiej zwiększono ją do 6 tys.